

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Arba‘ah ha-ṭurim

Ṭur Ḥoshen ha-mishpaṭ - hu ha-ṭur ha-3. me-arba‘ah ha-ṭurim

Ya‘aqov ben Asher

רשא ןב בקעי

Ṿin, 5573 = 1813

טו

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8729

חשן המשפט הלכות רינים טו

יב

והדין שאל למי דין מרומם לא יאמר לחתלנו ויסיס העון תלו יעל העדים
ב' עד וכתב' או כי התפסנו לאסי' סוף' כל ז' מדברי' כמ"ד צכ"ד נח' כסודרי'
ובמקור' ומה שכתוב בצמרי' רי' וידון אחוה מלכו של עולם כח' בדברי' כרע"ס וידון
אחור' מן סלבו שלם צד' ויסיס כסודרי' הכנור' וכתב' בצמרי' רב' או צכ"ד לו ויסיס
ה' צד' לטנ' או ענ' לו ודברי' סלבו ונס
נ"ס וזה דוקא כהסודרי' רמז' וכו' צד"ס
פ' ה' דיני ממונות (דף לב) תקן חת' דיני
ממונות ופ' דיני נפשות בדריסה וחקירה
ובגמ' דיני ממונות נני צד' דריס' וחקירה
ודעתי' שער שמונו כתוב בלמד ציוסן
נשפט' וכו' אמ' רב ספא כלן צד' מרומ'
כלן צד'ן שמונו מרומם וכת' הר"ש וסא
למרוסן פ' שבוטע סעד' דין מרומ' אין
לדון כלל מרומ' דתי' מדבר שקר תרחיק
תיקן רמ' דריס' כהסודרי' טעון בלמחות
או יסקלק דדין ולא יענע טענתו וסא
מידי שהסכח' טעון דנמל' צד' יכו' הדיין
לסקלק על יסכר סרמתי' דנמלחות
אלא ידרוש ויחקור דדין יסע לנצל
דלאחור עכ"ל וכו' בתשוב' סוף כלל ק"ז
ויסיס את אלף מה יעשו הדיינים ויחקור
וידרשו בכל מיני דריס' וחקיר' לסוגי'
הדין למתור' ודרי' כתיב' לסיפ' על כל
מה שישל' ודרי' וסא חינו רולס לסיפ'
ומכסה ומעלים דרי' ומסי' תשובת
נגזרות כד' על יוכ' דדין לעמוד על
המתת סידון יעסע דדין לחכות ח"ה
תחבר סכדל' לו דין מרומם וסא יסקלק
מן דין סייג' וכתב' כי כוס יסטר סס שוס
דין לא יסי' לרובו ועל זס נמל' אין לדיון
אלא עס טעיני' רוחות א וכו'ן סרמל' סיס
לדין שסס סיס זס טעי' על סמלחו סיס
סדב' תחבר ונמתת סלל' יתברר סול'
כופס סח דרי' ויעסע דדין כלנו ססיב'
ומכסה שקר ויסיסו צמור' סדע' ק"ע
שינוי יוכל ללמד שקרו צדיות נמתר

למיס כוסיס טענון הסער חוב קרוע וסמ' סגכסו לרזון כלי' ונמנו וסל' דריס'
לדרי' שרלזון נוכר לו חלקו מירוש' אצו' צכ"ד וכן כתוב צכ"ד' סוכר וכו' טענון
סער חחר קרוע ססחית' לרלזון עליו ק"ק וסמ' סססס סח' סיס מוקין מלקו סככ'
וסכנ' ססי' נמתת סוכר סכ' סכתי' לו יעקב אסיס' עכסו חובס טענון מרלזון
נמתית סססס סוכר לסי ססל' ונמנו
סלל' כדון ססי' שרלזון גס כן יורס
צככסי יעקב ועליו נוטל נמתית סוכר
לפרוע ורלזון חומר סלל' ככל נמנו סלל'
ל' זח' תשובס כל שטעון רלזון סלל' קבל
נמנו סלל' ל' כדיו סרי סול' כוס' צכ"ד נוס'
סעטען טענון וסרי נסבע לו עליו שבוטע
סיקת ככל כוס' צכ"ד ונמנו סלל' סיס ל' צד'
לחקור' סיסב' ססי' שטע"ס שזין סער
סק"ק דבר כדור סססס סיס' סיס סלו נמת'
סוכר סיסס' סלל' רלס לקבל נמנו ורלזון
סעס נמת' לל סיס יודע סידן וסח"כ
ידעו או סידעו וסר צו כדו סלל' יעסס
רע' ליקח מס סלל' עשו ע"ז קל' סמלל'
יס וצ"ד יסס ויסי' דבר למתור':

וסמכה דעתו של דיין על דברי הוואפי' אשה אקרוב ואצ"ל אם
יודע הדיין בעצמו שהוא השור וכן אם יצא שם לפניו וא"ל אדם
שהוא סוכך עליו אפי' אשה או קרוב שהוא פרוע אם סמכה
דעתו על דבריו יש לו לומר לוח לא הפרע אלא בשבועה או אם
היה עליו שטר חוב לאחר יתן לוח שלא נפגם שטרו כלל ויניח
זה שנפגם שטרו כרכרי האחר או ישלך שטרו לפניו ולא ירין בו
כלל כפי מה שיראה וכן מי שמוען יש ליפקדון אצל פלוני שמת
בלא צוואה ונותר בו ס' מוכחק ולא היה זה המוען רגיל ליכנס
בבית זה שמת אם יודע הדיין שזה החייב אינו האמור להיו' לו חפץ
כזה וסמכה דעתו שאין זה החפץ של מת מוציא מן הירושין
וגרמו לוח האמור שגורו בו ס' וכן כל כיוצא בזה שאין הדבר
מסור אלא ללכו של דיין אל כליה הצריכ' התורה כ' ער' שבמוען
שכחו העדים לפני הדיין על פ' מה שאינו יודע אם העיד
אמת או שקר כל אלו הדברים מעיקר הדין אבל משרבו בתי
דייני' שאינם הוגנים כמעשיהם ואם הם הוגנים במעשיהם אינם
חכמים כראוי הסכימו רוב בתי דיני ישראל שלא יתקנו שבוטע
לא בראיה נמורה ולא יפגמו שטר ולא יפסידו חוקת' בערות
אשה אקרוב או פסול וכן כשאר הדייני' לא ידון הדיין בסמיכ'
דעתו שלא יאמר כל הדיינו והדינו לבו מאמין לדבר זה ודעת'
נסמכת עליו אפי' אם העיד אדם נאמן בא' כוכל הדבר' ונמנה
דעת הדיין שאמת הוא ממתיב ברין ואינו רוחה עדרו ונש' ונתן'
עם כעלי דיני' עד שיווד' לדבר' חער או יעשה פשרה או יסתלק
מן הדין ע"כ וכן הביא א"א הר"ש ו'ל דברי נאון על הדרי' כגון
למר' ברי דקיס לי בגינה מרענא שטרא אפומי' והאידינא לית ליה
לדין למימר קיס לי בגינה ולא ברי לן קיס לי בגינה דהכי הוא
הילכך לית לן לאורועי' שטרא או לאפוכי' שבוטע אלא בעדות
כבודה ואפי' באדם כשר מחמיצין הדין וירושין וזוקרין עד
שיחברו הדבר יחד: אמר

סרמ' צכ"ס י' לדין לרזון כדיו נמנו' ע"ס סדרי' מדעתן צכ"ס ססן אמת וכו' יב' לו
יסתלק מן דין הכל סכ"ד נח' כסודרי' ויס ססרין ל' כדריס' סלו סלל' ע"ס
ודעתו כסמכת עליו כח' כדרי' סרמ' צכ"ס וכן אין מולוין מן סיתומיס סלל' דרי'
כדור' לל צדע' סדין וסל' צמונת סתה או סטעון דייס סללו מולאריס צכ' סככות
(דף סס) דגריס' סיס ססיס סיתקל דחייב' שבוטע' צו דינ' דריס' חמריס לוי'
צת רב מסדע' ידענל' צס דססר' אשבוטע' ה' וז' אסכס רלל' לנצבוטס אסכנגדס
זינוקן סוו יתבי קעיס רב ספס רוב ארס צר נעסס חייתי' סכוס סטרס גביס ח"ד'
ספס ידענל' בייס דסטרס מריענל' סול' ח"ל איכס חייסי' חמריס ככדי דמר ח"ל לל'
ח"ל סע"ג דחייכס מר ע"ג ללו ללו' סול' ח"ל רב ארס צר נמת' וסל' יסכ רב ספס
ככת רב סקדס צת רב סקדס ק"ל צגוס מר לל' ק"ל צגויס חגרי' אגרי' רב ספס סטרס
לחמר מר ק"ל צגויס מילתס סול' כגון ארס מר כרי דק"ל' צגויס קרענל' סטרס
סמומיס קרענל' ס"ד אלל' מרענל' סטרס סמומיס סכוס גברס דלסקד' סג'
מרנענל' לדיי' כסדינל' כרי צו מייסלס כרי צריס דרי' צל' סכבי' כרי מייסלס וסל'
סקד' לחזו לקנו דרי' חני' ח"ל מרס דיענל' כרי מייסל' דלל' חמי' ועוד סל' קס
יסבי' כסענל' וסל' חמון סלל' דלל' סול' רגיל דעיו' וסתיק לסחס אכל רגיל דעיו'
ונתיק לסת' חיימר חייסי' חמרינל' ספקד' וסיסו מוחס חרס סכוס גברס דלסקד'
ככס דכסכס' צו חסכ סכבי' חסכ וסל' סקד' חתו לקמיס דרב חמון דן לסו כסחי'
דינל' דרי' חנו וסו סכוס גברס דלסקד' נטכסס' צו כרי דיני' חמוס דרב סכרס
סכב רבי דיני' וסל' סקד' חתו לקמיס דרי' אכל וסו לסו כרי' חנו ורב חמון וככב'
סרי' ק' למינרס דלסכס רווחת ולי' צס פלונקס וסכס דלסקד' וסכס דרי'
אסכנגדס וסכס דל' רב ספס כגון ארס מר כרי דק"ל' צגויס מרענל' סטר סמומי'
ככס סרי' חיקן לגאון דקלמר דסחי' לל' אספסל' לדין למינר' ק"ל צגויס
דלל' כרי' לן ק"ל צגויס סוכי' סול' סילכך לית לן לאורועי' סטרס או לאספוכי'
שבוטע' אלל' כעדות כדוריס' וסעס"כ סילכך לית לן לאורועי' סטרס או לאספוכי'
ומוקרין עד שיתברר סדבר וילל' סדין לאמתו וגס סרל"ס ככב' כן כתוב צד"ד
סענון' ונ"ע איכס סבוטע' אכל לענין לסוי' מן סיתומיס צמונת' דעת סנת' או
סטרס או לאספוכי' שבוטע' אכל לענין לסוי' מן סיתומיס צמונת' דעת סנת' או
סענון' ונ"ע דכסכ' לל' חיירי' גאון וכן נשענע כסדינ' מנח' סככ' סרי' ק' וסר' אכ'
ז"ל על סכרו עוצדי' למינרס דלסכס רווחת סול' ולי' צס פלונקס וסל' ככב' על
זס שוס דנ"ע נמנ' דעוד סיו' דיל' סוכי' וסיסע' סענע' זס סעמי' רבי' מדרי' סרמ' צכ"ס
סל' דלין מולוין מן סיתומי' סלל' דרי' כדור' וסרמ' צכ"ס סכס דסחי' לל' מולוין
מן סיתומי' סלל' דרי' כדור' נמנ' דסל' ז"ל סכין סעטענו' על גאון נמנ' דסחי' לל'
לל' כרי' לן ק"ל צגוי' סוכי' סול' דסינו' לומ' סרבו צד' אסחי' סגוני' כענעס' סיס וסל'
סס סגוני' כענעס' סוכי' חמתי' כרליו נסססו טענ' חת' לן נעמיר דלין מולוין מן
סיתומיס סלל' דריס' כדוריס' לל' כענעס' סדין וסל' צמונת' סנת' או

סכסרס כסיבור גל' ממתת נמלחות סלל' רולס לסיפ' על חקיר' ודריס' לומדל'
דעוכס סול' וסל' דין נומתס לרזון צמונתל' דעוכס כוס סססי' דפ' חקת דמער'
ל' צכסס' י' זילו חכוסו לקריס דלצכוכון וכו' למח' כל דינל' דלל' חייסר' ללל' כדרי' לל'
חמר' יסכ' נומח עד מי' אלויס' אלל' דין לפי מה שטעיני' רוח' לומר דעתו כסכרס
מועטס סר' לו פלוחס ססיס צו סיסס ירלחו' קרוע' כללו וסל' ככוד ללבו וסון'
לו כל סכסיס' כ' כדון זס סיס כססי' יריס כוכיות ור' כנלס למד דין זס נמנ'
חמתי' כנלס ע"ס כענע' סקיס ססי' נמנ' וכן חכמי' סתלענו' ככנ' נמנו' סקרו
דריס' סלומד דעת' כרי' ס"ע סככ' כל נכסיו לחמריס וכו' וכן סככות כל נכסיו
לססרו לל' נעסל' סלל' אסטרופ' וכן כני' סקל' למי' סיס ונמנע' סמת צו וכו' כל'
ככסו לחמריס וכן סטר מברחת וכן סולל' דדיני' וסיני' טענל' סדין סלל' סדין
לפני סדין וסול' חינו יוכל ללמד סד' חינו רפי' למשוך ידו מן דין ויריבו סעני'
דיני' עס זס וכו' חמת נעסס' סול' וכו' וע"ס ססמס' יס סלס' כענלס ולכך כני'
כח לדין נעס' ונעס' וס סיר' ק"ל צלל' טעס ורל' כדי לתת סלו' צבו' וכן מליט'
סיתן כח לדין נעס' דין כעני' סרס' צכ' סספסק' גבי סכוס' אסטרופ' איתמי' דרזון
לססו חקדל' וסל' סול' לסי' כסי' וסל' וסל' וכו' וכו' ע"ס ססי' יס חקרו ודרשו לסוי' ס'
כדי לאמתו וסיס' לדין לסיפ' על כל חקיר' ודריס' סלל' כסי' סיס' כרל' לסס ססיס'
טעון דנמל' כיון סלל' ססי' לסס סיס' לל' חייבו' ללל' כי יסי' דע' סלל' ססיבו
על סקיר' ודריס' עזוחס' כענל' וכו' צוס ככוב' כמדי' ריט מליע' צכס סרמ'
דריס' וחקיר' נעדי' סחוקינו' על ססי' ועיני' סס' וכו' עור סר' אלל' ככלל' ס"ח י' סיון'
מ"ז סס' חנו סלל' סחוקינו' על ססי' ועיני' סס' וכו' עור סר' אלל' ככלל' ס"ח י' סיון'
מיסלל' לסיסל' צד' דין זס חנו סדין וסוס' וסון' כרי' סככע' עיני' כענע' עיני' כענע' ככל'
סרל"ס סכ' רבי' צכ"ס ונענע' סככ' ס"ע' א"ע' ועיני' עור כענע' סכ' רלל' ככל'
פ' וכתבס' רבי' כבי' ל"א עיני' כככ' מ"ד חיסרלן' ס' ר' סר' ס"ס' וע"ל' ס' ס"ס'
כענע' ססי' י' י' כרס' סר' צכ"ס צכ"ס' ק"ח על אס' סעטע' סלל' נסלר נענעלס כלס'
וס' חומדוט' מוכיחו' ססיס' לו נמון סריס' וסיס' לקח' חתו חיימי' ע"ל' לססחרי'
ככל' מי' חיימי' וססחרו' כרי' סקד' לסספס' עס סיורסיס' חמרי' סמסרס'
צכסיס' ססרענון' וסכוכות' סעסע' כוו' סחמרו' סטרס' סלו' מליחות' מר' זוסרס'
חסי' לל' חייבו' לסי' ככס' דכסכס' נמלחות' וכו' ונמנ' כ' חזון' ג' סככע' סעסס'
לל' ססי' וססחרו' כככ' ססיס' נמלחות' וכו' צככס' כענל' וסל' י' כענע' כענל' חמ' מנעס' רליו'
יענע' על צלי' חייבו' ללל' וכן ד' חוס' סקנו סכוריס' נמנ' כולל' סמול' נעס' ס'
כענע' סלל' חומרת' לסס' לסעליס' נענעלס' נס' אלל' עשו' חיסור' וסל' ע"ס ססיס'
וססח' וססח' כחוק' סיני': כרס' י' סרס"כ' סלל' לרזון' וסענון' חמיס'
ועס' דרסכס' כככסי' טענון' נמני' סוכו' סכ' כיון' ססול' סיס' יורס' יעקב' אצו'

שטען

F *